Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Juanito Arrieta

Elgoibar, Gipuzkoa (1905-2000)

Aurkibidea

Biografia

Kaletarra. Umetan meza-mutil ibili zen mojekin eta Maalako kapilauarekin. Maristetan ibili zen eskolan. 18 urterekin gidatzeko baimena atera zuen eta gerra garaian komitekoen eta hainbat sozialista ezagunen txofer lanetan ibili zen. Gerora Altzolako bainuetxean administrari lanetan aritu zen, eta bertan ezagutu zuen bere emazte izango zena. Elgoibarko euskara aztertzeko egin zitzaion elkarrizketan bere emazte Agapita Soraiz (1914-2000) ere azaltzen da.

Zintak

EGB-030

- **Proiektua**: Elgoibarko euskara
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Lodoso, Ainhoa
- **Data**: 1999-04-26
- **Iraupena**: 100 min
- **Euskarria**: Mini Disc
- **Kodifikatzailea**: Agirrebeña, Aintzane

Pasarteak

1. Moja frantsesekin eta Maalako kapellauarekin monagilo

- **Erref**: EGB-030/001
- **Iraupena**: 0:04:05. **Hasi**: 00:00:00. **Bukatu**: 00:04:05
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak

Laburpena:
Moja frantsesak egon ziren Elgoibarren. Etxezuri etxekoek, Lizundiatarrek, "karreterixia" zuten, hau da, Azkoitira garraioak egiten zituzten. Bertako semea, Bizente, monagilo egoten zen mojekin. Harek utzi zuenean, berari eman zioten monagilo lanetarako enkargua. Mezak laguntzen zituen. Apaiza ere frantsesa omen zen. Gero Maalako kapellauaren monagilo izan zen. Mezak goizean goiz hasten ziren.

2. Domu Santu Egunean gaztaina erreak

- **Erref**: EGB-030/002
- **Iraupena**: 0:01:09. **Hasi**: 00:04:05. **Bukatu**: 00:05:14
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Domu Santu Egunean aitak gaztainak erretzen zituen. Hura izaten zen gaztainak erretzeko lehenengo eguna. Nola erretzen ziren gaztainak.

3. San Antonio egunean tren berezia Urkiolara joateko

- **Erref**: EGB-030/003
- **Iraupena**: 0:02:50. **Hasi**: 00:05:14. **Bukatu**: 00:08:04
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Trenak
- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak
- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak

Laburpena:
San Antonio egunean Urkiolara joateko tren berezia egoten zen eta inguruetako baserritar guztiak etortzen ziren. Geltoki inguruan zegoen Butroiko taberna gau osoan irekita egoten zen. Jendea oinez ere asko joaten zen, "kamiñua betian", kotxerik ez zegoen eta.

4. Umetako jolasak: pilota eta "Tres navíos en el mar"

- **Erref**: EGB-030/004
- **Iraupena**: 0:01:10. **Hasi**: 00:08:04. **Bukatu**: 00:09:14
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:
Umetako jolasak. "Tres navíos en el mar" jolasaren inguruko azalpenak. Pilotan edozein txokotan jolasten zuten, batez ere elizako fatxadan. Orduan kotxerik ez zegoen eta lasai ibiltzen ziren kalean.

5. Eibarrera enkargura joan eta zinta-karreran jolasean

- **Erref**: EGB-030/005
- **Iraupena**: 0:02:22. **Hasi**: 00:09:14. **Bukatu**: 00:11:36
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Merkataritza, dendak (kokapena)
- Politika » Jarrera politikoak » Alderdien egoitzak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:
Aitak tailerra zeukan eta Eibarrera bidaltzen zuen Unzetako ferreteriara piezen bila. Unzetaneko ferreteria garrantzitsua zen orduan. Eibarrera joaten zenean hango "Casa del Pueblo"-ko "zinta-karreran" (ginkana) parte hartzen zuen. Bizikleta gainean eserita, makila batekin, lazo batzuk harrapatzera jolasten zuten.

Transkripzioa
- Gure aittak, zera, taillartxua edo zaukan ta hamen ez zauan, bueno, bazauan ferreterixia baiña Eibarko Unzetanekua ere bazan, oin oindiokan zerian dao, San Antoliñen. Ba haura ferreterixia inportantia zan. Honek ingo, bera Pedro Unzeta, ferreterixia sortu zaban gizona, hantxe dendan eoten zan beste bere seme bi eta beste dependienteren bat ere bai ta hara bialtzen zian aittak taillarrerako edo, zeozer piezaren bat edo, hola. Eta maietza ointxe dator, maietza lehenengua, gogoratzen naiz ba, esan zian eze "Eibarrera juan bihar dok, Unzetanera" ta "bien". Ba muestria edo zeoze emango zian pieziana ta hauraxe ekartzeko. Eta nik zenbat urte eukiko nittuan ba?
- (andria) Zazpi urte edo?
- E?
- (andria) Zazpi bat urte edo.
- Gehittuago igual eukiko naban zeatik eze Eibarren, beti izan zan Eibar socialista ta republikano ta hamenguen aldian oso abantzauak eta han

"Casa del Pueblua" ere bazauan eta han jaixa edo zan, jaixa zan Eibarren. Hamen ez zan artietan holakorikan eta zintta jokua. Horrek bizikleta gaiñian jarri, eta zinttak ez dakit iñoiz ikusi dozun? Ez e? Holakotxe lazo ederrak izeten zian, luziak, metro terdikuak edo metro bat ingurukuak, karrete batzuetan batu, ta anilla bat han barrenian ta paluekin bizikleta gaiñetikan sartu in bihar zan, han zerian.

6. Eibarrera enkargura joan eta zinta-karreran jolasean

- **Erref**: EGB-030/006
- **Iraupena**: 0:01:44. **Hasi**: 00:11:36. **Bukatu**: 00:13:20
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak
- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak

Laburpena:
Jaietan, zinta-karrera (ginkana) egiten zen Eibarren. Neskek uztaidun lazoak jartzen zituzten eta mutilek bizikleta gainetik, makila batekin, haiek harrapatu behar izaten zituzten. Gero asko hedatu zen arren, orduan leku gutxitan egiten zen zinta-karrera. Aitak Unzeta burdindegira bidali zuen pieza baten bila, eta bera zinta-karreran parte hartzera joan zen. Berandutu egin zitzaion, eta aitaren errieta entzun behar izan zuen.

7. Bizikletan kanaberarekin gertatutako anekdota

- **Erref**: EGB-030/007
- **Iraupena**: 0:02:30. **Hasi**: 00:13:20. **Bukatu**: 00:15:50
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:
Behin arrantzara joan zen kanabera bizikletan hartuta. Luzetara beharrean, zabaletara zeraman kanabera bizikletari lotuta eta bide osoa hartzen zuen. Bide ertzean zihoan emakume bat kanabera ertzarekin ukitu eta bizikletatik jausi zen.

8. 1914ko gerra garaiko eskolako bizipenak

- **Erref**: EGB-030/008
- **Iraupena**: 0:03:05. **Hasi**: 00:15:50. **Bukatu**: 00:18:55
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Fraideak
- Politika » Gerra aurrea » 1914-1923: Monarkia

Laburpena:
1914ko gerra-garaiko bizipenak. Maristetan ibili zen eskolan. Eskolan

kategoriak izaten zituzten: "primera", "segunda"..."Segunda"-n zebilela bere ikaskidea Urbano Arriaga izan zen. Binaka egoten ziren eserita. Gerraren berri zerbait jakin zuten eta berehala irakasleek ihes egin zuten eta eskola itxi egin zen. 9 urte zituen berak orduan.

9. Maristen eraikinean gerora aurrezki kutxa

- **Erref**: EGB-030/009
- **Iraupena**: 0:01:29. **Hasi**: 00:18:55. **Bukatu**: 00:20:24
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra aurrea » 1914-1923: Monarkia
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak

Laburpena:
Ikastetxea itxi egin zen gerra garaian. Eraikina eta ingurua nolakoa zen. Gerora mikeleteek zuzendutako Aurrezki kutxa egon zen bertan. Julio Mugerza alkate izan zena orduan ezagutu zuen, "Caja de Ahorros Provincial"ean lan egiten zuen eta.

10. 1914ko gerrako oroitzapenak

- **Erref**: EGB-030/010
- **Iraupena**: 0:01:30. **Hasi**: 00:20:24. **Bukatu**: 00:21:54
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra aurrea » 1914-1923: Monarkia

Laburpena:
1914ko gerrako kontuak Gerra zibilekoak baino hobeto gogoratzen dituela dio. Ze kontu entzuten zituzten.

11. Gerra zibilean, txofer lanetan komitekoekin

- **Erref**: EGB-030/011
- **Iraupena**: 0:04:19. **Hasi**: 00:21:54. **Bukatu**: 00:26:13
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939)
- Lanbideak » Batetik bestera zebiltzanak

Laburpena:
Gerra zibileko bizipenak: errekisak, ihesa... Zaurituak tren berezietan ekartzen zituzten Altzolako bainuetxera. Fronte Popularra. Udalean zeuden karguak kendu eta 5-6 partidotako jendea jarri zen agintean: nazionalistak, komunistak, CNT-koak, UGT-koa, ideologia guztietakoak. Bozgorailu bat jarri zuten plazan eta txofer bat behar zutela esan zuten. Berak ordurako bazuen gidatzeko baimena eta joan egin zen. Ze bidaia egin zituen. Abanzea aurrera zetorren eta komitekoekin Markinara alde egin zuen.

12. Azkoiti aldetik etorri ziren erreketeak

- **Erref**: EGB-030/012
- **Iraupena**: 0:00:32. **Hasi**: 00:26:13. **Bukatu**: 00:26:45
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:
Markinara bidean, Azkoiti aldetik erreketeak nola zetozen ikusi zuten. Beste aldeko mendian, euren ezagunak zeuden defentsarako.

13. Erreketeei oztopoak jartzeko, trintxera egitera Azkaratera

- **Erref**: EGB-030/014
- **Iraupena**: 0:03:12. **Hasi**: 00:27:18. **Bukatu**: 00:30:30
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:
Erreketeak sartu aurreko egunean, bidaia bat egin zuen Azkoitira. Azkarate gainera egin zuen bidaia Ramon Uncilla UGTkoarekin, txofer moduan. Bide ertzean trintxera bat egin zuten Azkoitia aldetik zetozen erreketeei kontra egiteko. Azkaratera heltzeaz bat, kotxea Elgoibar aldera begira jarri zuen, badaezpada, prest izateko. Aldazabal baserriaren inguruan, lehergailuak jarri zituzten erreketeak geldiarazteko.

14. Erreketeak sartu aurreko uneen tentsioa

- **Erref**: EGB-030/016
- **Iraupena**: 0:04:14. **Hasi**: 00:31:00. **Bukatu**: 00:35:14
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:
Erreketeak sartu aurreko gauean, kotxea prest utzi zuen plazan eta ez zen oheratu. Denak alerta zeuden, badaezpada. Ordena publikokoak balira bezala, "Upei" eta Gastesi ibili ziren gauean kalean fusilarekin, zaintzan. Biharamunean, erreketeak bazetozela-eta, 2-3 kotxetan, komitekoak Markinara eraman zituzten. Bidean geratu eta beste aldeko mendira begira geratu ziren. Tiroak entzuten ziren ordurako. Markinan gau hartan alarma faltsu bat izan zuten eta jendeak beldurtuta Lekeitio aldera ihes egin zuen.

15. Markinatik Lekeitiora ihesi

- **Erref**: EGB-030/017
- **Iraupena**: 0:03:05. **Hasi**: 00:35:14. **Bukatu**: 00:38:19
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:
"Ondarru" txoferra San Migeletik zehar Garate baserrira joan zen eta han errekete batekin tiroketa izan omen zuen. Markinan gauean alarma sortu zenean, eurak ere Lekeitiora joan ziren. Urbieta anarkista eta Mariano sozialista eraman zituen berarekin eta Lekeition ostatu bila ibili ziren.

16. Mariano sozialista

- **Erref**: EGB-030/019
- **Iraupena**: 0:00:35. **Hasi**: 00:39:09. **Bukatu**: 00:39:44
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Politika » Jarrera politikoak » Sozialistak

Laburpena:
Mariano sozialista El Liberal egunkariko korrespontsala zen eta Estartan lan egiten zuen.

17. Gerra denborako bizipenak; denbora luzez Markinan

- **Erref**: EGB-030/020
- **Iraupena**: 0:01:15. **Hasi**: 00:39:44. **Bukatu**: 00:40:59
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:
Lekeitiotik berriz Markinara itzuli zen kotxearekin, eta 7-9 hilabete egin zituzten bertan. Kalamuako frontea. Soldaduek esaten omen zuten euskaldunak arrosarioa errezatzen egoten zirela beti.

18. Frontea Kalamuan

- **Erref**: EGB-030/021
- **Iraupena**: 0:01:25. **Hasi**: 00:40:59. **Bukatu**: 00:42:24
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:
Frontea gelditu egin zen Kalamuan eta erreketeak zeuden bertan. Baserri inguruan, kotxe blindatu bat zegoen errepidea zaintzen "txapelgorriak" pasa ez zitezen. Frontea Kalamuan zegoen bitartean, eurak Markinan egon ziren, 7-9 hilabetean.

19. Herrian geratutako emakumeak bidali egiten zituzten

- **Erref**: EGB-030/022
- **Iraupena**: 0:00:40. **Hasi**: 00:42:24. **Bukatu**: 00:43:04
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:
Herrian geratzen ziren emakumeak bidali egiten zituzten euren umeekin batera; izan ere, senarra non zegoen galdetu eta ezin zuten erantzun. Trenbidetik Maltzaga aldera joaten ziren.

20. Gerra garaiko bizipenak Markinan; kuartela, Ituarte taberna

- **Erref**: EGB-030/023
- **Iraupena**: 0:03:20. **Hasi**: 00:43:04. **Bukatu**: 00:46:24
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:
Markinatik Eibarrera edo Durangora mugitzen zen. Markinan zuten kuartel nagusia. Ituarteneko tabernan egoten ziren. Beraiek intendentzian sartzeko aukera izan zuten eta ez zuten arazorik izaten tabernarako jeneroa eramateko. Handik gertu, Urberuagan, "Rosa Luxenburgo" batailoi komunista zegoen. Komandantea ezagutu zuen, irundarra, kontrabandista ibilitakoa. Rosa Luxenburgo nor zen. Gernikako bonbardaketa izan zenean, Markinatik alde egin zuten Bilbo aldera.

21. Gerra garaiko bizipenak; jeneroa biltegian soldaduentzat

- **Erref**: EGB-030/024
- **Iraupena**: 0:01:50. **Hasi**: 00:46:24. **Bukatu**: 00:48:14
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Sozialistak
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ekonomia gerra garaian
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:
Facundo Benito "Juventudes socialistas"eko idazkari bilbotarrarekin jarri zuten, haren esanetara. Frontetik "asemillauak" etortzen zitzaizkien astoarekin Markinako almazenera, frontean zebiltzan soldaduentzat jenero bila.

22. Indalecio Prieto sozialista ezagunarentzat enkarguak egitera

- **Erref**: EGB-030/026

- **Iraupena**: 0:02:40. **Hasi**: 00:48:44. **Bukatu**: 00:51:24
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Politika » Jarrera politikoak » Sozialistak
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:
Asturias aldera joan zen gero. Indalecio Prieto sozialista ezaguna zen; hitzaldiak ere ematen zituen. Hura Santanderren zegoen eta harentzako enkarguak ere eramaten zituen. Gero Gijon aldera joan zen; eta, Torrelavegatik pasa zenean, hiri erdia sutan ikusi zuen. Indalecio Prietoren semea, Luis, ondo zainduta zegoen, aita gizon inportantea zen eta.

23. Gerra garaian, txofer lanetan; enkargua eramatera Santanderrera

- **Erref**: EGB-030/028
- **Iraupena**: 0:04:18. **Hasi**: 00:51:59. **Bukatu**: 00:56:17
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autoak
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:
Santander aldetik jendea ihesi zihoan Gijon aldera. Berak ere Santandertik pasa behar zuen, enkargu bat zuen emateko eta; kargu handiko militarrak ikusi zituen bertan. Hurrengo egunean sartu ziren erreketeak Santanderren. Etxe batean pasa zuen gaua eta gasolindegia handik hurbil zegoen. Gasolindegiak abandonatuta zeuden eta norberak nahi beste gasolina hartzen zuen. Bere kotxea lapurtu nahi izan zuten, baina berak, nahita, pieza inportante bat kenduta zeukan kotxean, inork ez eramateko.

24. Gernika bonbardatu zuten hegazkinei begira Aulestitik

- **Erref**: EGB-030/031
- **Iraupena**: 0:02:00. **Hasi**: 00:58:42. **Bukatu**: 01:00:42
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:
Gernikako bonbardaketa egunean, komandanteak Bilbora joan behar zutela esan zion. Iruzubieta aldetik ezin zela pasatu, eta Aulestira joan ziren. Dagoeneko arratsaldean hegazkinak zebiltzan Gernika bonbardatzen, eta komandanteari esan zion aurrerago ezingo zirela joan. Eliza ondoan eginda zegoen babesleku antzekoan gordeta egon ziren, eta hegazkinak ikusten zituzten joan-etorrian.

25. Aulestitik Bilbora bidaia; Gernikaren irudia bonbardaketa ostean

- **Erref**: EGB-030/032
- **Iraupena**: 0:05:05. **Hasi**: 01:00:42. **Bukatu**: 01:05:47
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:
Komandanteak Bilbora joatea nahi zuen eta Aulestitik abiatu ziren Bilbora, Gernikatik pasatuz. Gernikaren irudia bonbardaketa ostean; dena erretzen ikusi zuten. Gerra-liburuetako irudia etorri zitzaion gogora. Jendea ebakuatzen zebiltzan Gernikan, eta ezagun bat ere ikusi zuen zaurituta. Kotxe-pilaketa pasa eta lortu zuten Bilboraino joatea, Carlton hotelera. Komandanteak bere eginkizunak egin zituen eta berriz Aulestira itzuli ziren. Aulestiko plaza lehen Kalamuako trintxeretan egondako gudariz beteta zegoen. Ihesi zihoazen.

26. Markinara abiatu; eta, italiarrak bertan zeudela jakitean, buelta Aulestira

- **Erref**: EGB-030/034
- **Iraupena**: 0:03:29. **Hasi**: 01:06:07. **Bukatu**: 01:09:36
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autoak

Laburpena:
Aulestitik Markinara joatea pentsatu zuen eta abiatu ere egin zen. Goitik behera zihoala, Patxi Zabaletarekin, "Patxi kaminerua"rekin, gurutzatu zen. Hark esan zion italiarren tankeak iritsita zeudela Markinaraino eta hara ez joateko. Kotxeari buelta emateko bidea estuegia zenez, atzeraka joan zen errepidea zabaltzen zen tokira arte. Bidean zihoala, kanoikada batek errepidea apurtu zuen beragandik oso hurbil. Ertz-ertzetik pasa eta kotxeari dena emanda joan zen Aulestira.

27. Gerra-osteko lanak; emaztea ere orduan ezagutu zuen

- **Erref**: EGB-030/036
- **Iraupena**: 0:02:20. **Hasi**: 01:09:56. **Bukatu**: 01:12:16
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Lanbideak » Negozioak, dendak
- Politika » Politika eta Franco
- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea

Laburpena:
Gerra-ostean ezagutu zuen Agapita emaztea. Lehendik ezagutzen zuten elkar; Agapita Altzolakoa eta bera elgoibartarra. Agapita bainuetxean zegoen neskame eta Juanitok ere han lan egiten zuen. Bainuetxean hasi aurretik txofer moduan lana eskaintzera etorri zitzaion Alfonso Freire, garai hartan inguruko fabrikak militarizatzen ibili zena.

28. Alfonso Freireren txofer lanetan

- **Erref**: EGB-030/038
- **Iraupena**: 0:04:00. **Hasi**: 01:13:02. **Bukatu**: 01:17:02
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Lanbideak » Negozioak, dendak
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Politika » Politika eta Franco

Laburpena:
Freire Vigokoa zen. Han astillero antzeko fabrika bat zuten eta militarizatu egin zuten gerrarako materiala egiteko. Hona etorri zen Alfonso Freire ingeniaria zen. Elgoibarrera etorri eta Barrutiarenean hartu zuen ostatu. Batera eta bestera joateko kotxea behar zuen. Kotxea eskuratu zuen, baina ez zekien gidatzen eta orduan berarengana joan ziren txofer lana eskaintzera. Freire inguruko fabriketara eramaten zuen eta honek fabrikak militarizatu egiten zituen. Txofer egin eta bide batez gidatzen erakutsi zion.

29. Balnearioan administrari lanean zebilela ezagutu zuen emaztea

- **Erref**: EGB-030/039
- **Iraupena**: 0:02:30. **Hasi**: 01:17:02. **Bukatu**: 01:19:32
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Lanbideak » Negozioak, dendak
- Aisia » Taberna giroa » Hotelak eta pentsioak
- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea

Laburpena:
Freireren txofer lanetan zebilela, Altzolatik etorri zitzaizkion administrari lana eskainiz eta onartu egin zuen lana. Balnearioan lanean ezagutu zuen emaztea. Maitasunaren inguruko gaztelaniazko poesia bat errezitatzen du Juanitok. Berak ez zuen uste ezkonduko zenik, mutil zahartuta omen zegoelako ordurako, baina 38 urterekin ezkondu zen.

30. Hotelean ezkutuka ibiltzen ziren, jendea nobioak zirela ez ohartzeko

- **Erref**: EGB-030/041
- **Iraupena**: 0:01:42. **Hasi**: 01:20:07. **Bukatu**: 01:21:49
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Hotelak eta pentsioak
- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea

Laburpena:
Bi urtean ibili ziren elkarrekin, baina hotelean isilka ibiltzen ziren jendeak ez ikusteko. Gero Juanitok balnearioko lana utzi zuen Agapitarekin ezkontzeko. Altzolan bertan ezkondu ziren. 56 urte egingo dituztela ezkonduta komentatzen dute.

31. Aita garraiolari lanetan;1925 inguruko ibilgailuak

- **Erref**: EGB-030/043
- **Iraupena**: 0:02:20. **Hasi**: 01:22:19. **Bukatu**: 01:24:39
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Lanbideak » Batetik bestera zebiltzanak
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autoak

Laburpena:
Bere aitak bidaiarientzako furgoneta zahar bat ekarri zuen. Marka frantsesekoa zen. Orduko ibilgailuen inguruko azalpenak; katedunak izaten ziren. Aita hara eta hona ibiltzen zen autoarekin eta geltokira bultoak eramaten ere ibiltzen zen. Gidatzeko baimena ateratzeko Donostiara joan behar izaten zen.

32. Gidatzeko baimena 1923an nola atera zuen

- **Erref**: EGB-030/044
- **Iraupena**: 0:05:00. **Hasi**: 01:24:39. **Bukatu**: 01:29:39
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autoak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:
Berak 18 urte zituenean, gidatzeko baimena ateratzea erabaki zuen. Garai hartan, Donostiara joan behar izaten zuen gidatzeko baimena lortzera, eta esandako egunean aurkeztu zen "Obras públicas"eko bulegoan aitaren autoarekin. Azterketaren nondik norakoak. Lafitte ingeniaria alboan zuen azterketa egiten zebilela, eta ia itsasora erori ziren. Hala ere, gainditu egin zioten azterketa, kotxe zahar harekin ibiltzen jakiteko artista izan behar zelako.

33. Debako astilleroan egindako barkurik handienaren itsasoratzea 1920an

- **Erref**: EGB-030/045
- **Iraupena**: 0:04:55. **Hasi**: 01:29:39. **Bukatu**: 01:34:34
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Lanbideak » Negozioak, dendak
- Itsasoa » Lehorreko lanak » Ontzigintza

Laburpena:
15 urte zituela, 1920an, San Migel egunean Deban eraikitako itsasontzi handienaren itsasoratzea egin zen. 1.200 tonako barkua zen, eta eibartarrak ziren ontziolako nagusiak, Errasti abizenekoak. San Migel eguna erdi-jai izaten zen eta gertakizun handia izango zela eta, aitaren furgoneta zaharrarekin Debara joan ziren. Angel Unzueta elgoibartarra erabiltzen zuten txofer moduan aitaren garraio horrekin. Itsasoratzearen inguruko kontuak.

34. Debako astilleroan egindako merkantea

- **Erref**: EGB-030/047
- **Iraupena**: 0:02:45. **Hasi**: 01:34:59. **Bukatu**: 01:37:44
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Ontzigintza
- Itsasoa » Lan-tresnak eta azpiegiturak » Ontzi-motak

Laburpena:
Barku handia zen Deban egin eta itsasoratu zutena, inguruetan inoiz ikusi gabekoa. Astilleroa non zegoen. Arrantzarako ontziak egiten zituzten normalean bertan, baina hau berezia izan zen. Merkantea zen, beleroa eta 4 poste altu zeuzkan beren belarekin. Posteak eta bela haundi horiek Zumaian jarri zizkioten. Lehenbiziko bidaia Kubara egin zuela azukretara ontzi horrek entzun zuen Juanitok. Europan gerran zeudenez, arriskutsua zen itsasoan ibiltzea.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-11-19

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**

Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com